

Plenum

Onsdag 1.6.2022 kl. 13.59—14.56

6. Lagmotion med förslag till lag om ändring av 1 och 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

Lagmotion LM 25/2022 rd Janne Sankelo saml m.fl.

Remissdebatt

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 6 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till finansutskottet.

För remissdebatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet. — Ledamot Sankelo, förste undertecknare av motionen.

Debatt

14.41 **Janne Sankelo kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kannattavuushaasteiden keskellä oleva suomalainen maatalous on kehittänyt toimintaansa viimeisten vuosien aikana merkittävällä tavalla. Monet maatilat panostavat käytäntöjensä tehostamiseen ja hyödyntävät toiminnassaan uusinta teknologiaa. Uljaat viljakuivurit ovat tuttu näky suomalaisella maaseudulla. Nestekaasua käytetään nykyään polttoaineena monissa uusissa viljankuivaajissa. Tekniikkaa pidetään ympäristöystävällisenä ja hyötysuhteeltaan hyvänä tapana kuivata suomalaista viljaa.

Nestekaasun käytöstä ei kuitenkaan ole mahdollista saada kuivauksen yhteydessä valmisteveron palautusta samaan tapaan kuin saastuttavammasta kevyestä polttoöljystä. Teollisuudessa nestekaasun valmisteveron palautus on mahdollistettu tuotannon raaka- tai apuaineena sekä nestekaasun välittömässä ensikäytössä tavarantoimittajan valmistuksessa. Valmisteveron palautusjärjestelmää ei siis voi pitää tällä hetkellä neutraalina. Nestekaasun käyttö maataloudessa on kasvussa, ja sen huomioimiselle palautusjärjestelmällä on vahvat perusteet.

Asiaan on kiinnitetty huomiota jo aikaisemmin. Eduskunta on hyväksynyt edellisellä eduskuntakaudella nestekaasun verokohteluun liittyvän valtiovarainvaliokunnan mietinnön. Eduskunta edellytti tuolloin mietintöön liittyvässä lausumassaan, että hallitus selvittää maatalouden energiatuotteiden valmisteveron palautusjärjestelmän neutraalisuuden suhteessa maataloudessa käytettäviin polttoaineisiin. Lausuma ei kuitenkaan johtanut neutraalin palautusjärjestelmän käyttöönottoon.

Arvoisa puhemies! Siksi tein tämän lakialoitteen laiksi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta. Olen saanut tähän asiaan liittyen viljelijöiltä runsaasti palautetta. Nykyinen valtiovarainvaliokunta on myös reagoinut tilanteeseen aloitteen jättämisen jälkeen äskettäin tekemässään mietinnössä, jossa se teki esityksen maatalouden harjoittajille maksettavasta tärkeäs-

Punkt i protokollet PR 65/2022 rd

tä energiaveron lisäpalautuksesta — sehän on tällä hetkellä meillä täällä käsittelyssä. Valiokunta totesi myös, että valtiovarainvaliokunta pitää tärkeänä, että järjestelmän laajennus nestekaasuun ja muu mahdollinen soveltamisalan laajennus selvitettäisiin erikseen ja viipymättä.

Summa summarum, nestekaasun käyttö on siis verotuksellisesti epäreilussa asemassa viljan kuivauksessa suhteessa muihin polttoaineisiin ja myös muihin teollisuuden aloihin. Tähän on saatava muutos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Ja edustaja Kiviranta, olkaa hyvä.

14.44 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Sankelo on aivan oikealla asialla. Eduskunta tosiaan lausumassaan edellytti vuoden 2017 lopulla, että maatalouden energiatuotteitten valmisteveron palautusjärjestelmää muutetaan niin, että se kohtelee neutraalisti eri polttoaineita, ja silloin ajateltiin nimenomaan lausumassakin mainittuja nestekaasua ja bionestekaasua. Kuitenkin kävi niin, että silloinen valtiovarainministeri Orpo ei ollut kiinnostunut tästä asiasta ja tätä eduskunnan lausumaa ei otettu huomioon, ja siinä mielessä lopputulos oli hyvin ikävä. On valitettavaa, etteivät kokoomuslaiset kansanedustajat, jotka nyt ovat allekirjoittaneet tämän aloitteen, tehneet silloin viime kaudella aloitetta, koska sillä olisi ollut erittäin hyvät läpimenomahdollisuudet, kun valtiovarainministerinä oli oma mies, nykyinen edustaja Orpo. Edustaja Sankeloa en voi syyttää millään tavalla, koska hän ei viime kaudella ollut lainkaan eduskunnan jäsen. Hän olisi varmaan tehnyt tämän eduskunnan lausuman toteuttamiseksi silloin työtä, ja se olisi jo toteutettu.

No, sen voin sanoa, että tämä asia on ollut esillä nykyisenkin hallituksen aikana, ja nykyisellä hallituksellahan on vielä mahdollisuus tehdä tämä muutos. Nestekaasua on hyvin yleisesti ja yhä yleisemmin käytetty viljan kuivaamisessa, ja se on sellainen polttoaine, jonka nyt varmaan eri puolueet näkevät sellaiseksi polttoaineeksi, joka nyt voitaisiin tähän valmisteveron palautusjärjestelmään liittää.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

14.47 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Sankelon tekemä hyvä aloite on kieltämättä joutunut vähän, sanoisinko, turbulenssiin syyttään. Siinä ilmeisesti on tapahtunut pieni vahingonomainen lipsahdus, että tätä ei viime kaudella hoidettu. Mutta sehän on inhimillistä, ei siitä sen enempää. Toivon mukaan kuitenkin tämä tärkeä asia saadaan viljelijöiden kannalta nyt hyvään järjestykseen ja hoidettua. Kuten edustaja Kiviranta oivallisesti omassa puheenvuorossaan kuvasi tätä tilannetta, niin tämä voitaisiin toki vielä korjata.

Kannattaa muistaa tämän päivän maailmassa, että meidän Suomen eduskunnassa tulee huolehtia kaikin järkein tavoin siitä, että maataloudessa olevien energiaraaka-aineiden hintaa pudotetaan alas. Samalla pienellä osalla olemme tässä asiassa tukemassa maatalouden, maatilojen kannattavuutta. Sen me tiedämme varmasti maailman tapahtumien jälkeen, että viljapula tulee maailmassa olemaan kova ja hinnat tulevat nousemaan rajusti. Tehkäämme kaikki se, mikä tämän maan rajojen sisällä on, että meidän omien peltojen tuotteet tulevat markkinoille ja niin, että myös maanviljelijä pystyy siinä välissä kohtuullisesti elämään.

Punkt i protokollet PR 65/2022 rd

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Eestilä, olkaa hyvä.

14.48 **Markku Eestilä kok:** Kiitoksia, arvoisa puhemies! Edustaja Sankelon lakialoite on minusta looginen ja hyvä. Se on jatkumoa sille, mikä erinomainen laki oli täällä eilen täysistunnossa, eli tämä maatilatalouden tuotantorakennusten kiinteistövero poistuu väliaikaisesti, ja siinä oli vielä edellytykset, millä edellytyksillä se poistuu. Nämähän ovat erinomaisia lakeja.

Tietysti täytyy nyt vähän todeta, että kun hallituskausi on päässyt hyvään alkuun eli siitä on mennyt jo yli kolme vuotta, niin on hyvä, että täällä herätään siihen, että edustaja Orpo on jarruttanut sitä edellisen hallituksen aikaan. Tässä nyt kun on hyvään alkuun päästy, vähän yli kolme vuotta, voisi toivoa, että hallituksen edustajat sitten vievät tätä edustaja Sankelon lakialoitetta eteenpäin.

Mutta kuten sanoin, eilen jäivät ne kehut antamatta tästä maatilatalouden tuotantorakennusten tilapäisestä kiinteistöveron poistosta, ja nyt annan ne, ja erityisesti siksi, että se kohdentuu juuri siihen, mihin pitääkin. Koska viljelijöillä ovat tuotantopanosten hinnat nousseet ja heillä on kassakriisi, niin nyt pitää tehdä kaikki sen eteen, että heidän, tavallaan, kasvavirtansa lisääntyy, jolloin he pystyvät ostamaan niitä tuotantopanoksia, joita he omassa työssään tarvitsevat.

Erityisesti nostan vielä esille yhden komponentin siitä maatalouden kriisi- ja huoltovarmuuspaketista, jota kannattaa kehua. Se on juuri tämä energiaveron lisäpalautus, 45 miljoonaa, joka koskee sitten viime vuotta eli vuotta 21. Nämähän ovat aivan loistavia. Näin pitää juuri toimia, koska viljelijät ovat Ukrainan sodan takia — ja jo sitä ennenkin kyllä tuotantopanosten hinnannousun takia — kassakriisissä, juuri ne viljelijät, jotka ovat investoineet ja jotka ovat niitä tärkeimpiä ruoantuottajia Suomessa. Heitä pitää tukea, ja nämä komponentit ja nämä hallituksen toimenpiteet ovat täysin oikeita.

Sitten tietenkin täytyy antaa vähän risuja: Jos mennään vesiviljelyyn pistämään 30 miljoonaa, niin se ei kyllä ole järkevää eikä se ole millään tavalla tukemassa sitä ruoantuotantoa, mitä nyt pitää tukea. Kun meidän saatamme joutua tämän Ukrainan sodan ja poliittisten väentöjen takia ennennäkemättömään ruokakriisiin, niin eihän meidän enää kannata puhua tässä valtakunnassa turvepelloista, jotka ovat parhaita peltoja tuottamaan myös kuivina aikoina ruokaa. Nyt myös vihreän siirtymän ollessa pöydällä ja kyseessä pitäisi vähän miettiä, mitä sodan aikana, siis Ukrainan sodan aiheuttaman uuden energiakriisin ja muun ruokakriisin pyörteissä ruvetaan puhumaan ja mitä ruvetaan ikään kuin lakkauttelemaan.

Sen takia pitää kehua niitä hallituksen toimenpiteitä, jotka ovat järkeviä, ja äsken mainitsin ne, jotka ovat järkeviä. Mutta sitten kun mennään tukemaan jotakin muuta toimintaa kuin ruoantuotantoa, niin sopii kysyä, miksi niitä verorahoja sinne työnnetään. Tämäkin asia, mikä nyt lisäbudjetissa on, varmasti tulee vastalauseen muodossa vielä tähän salikeskusteluun. Ainakaan kokoomus ei hyväksy sitä 293:a miljoonaa veronmaksajien rahoja, jotka poliittisen järjestelmän kautta jaettiin itse kullekin mukaviin tarkoituksiin. Ne rahat olisi pitänyt kohdentaa [Puhemies koputtaa] tuotantotukena aktiiviviljelyyn.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

14.51 **Mauri Peltokangas ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Käsittelyssä on erinomainen lakialoite laiksi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palau-

Punkt i protokollet PR 65/2022 rd

tuksesta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta. Edustaja Sankelo on mielestäni kiinnittänyt ansiokkaasti huomiota epäkohtaan nestekaasun valmisteveron palautuksen osalta.

Tässä kohtaa voisin sanoa, että tässä on kuultu hyviä puheenvuoroja jo aikaisemmin siitä, että tämä asia on kenties ollut tapetilla jo edellisen hallituksen aikana, mutta on erittäin ansiokasta, että tämä tuodaan nyt lakialoitteena saliin, ja toivonkin tälle lakialoitteelle todellakin menestystä.

Ja jos me ajatellaan, että tähän oli siis mitä parhain kädenojennus juuri tällä hetkellä, kun maatalous taistelee joka päivä, ainakin niille, jotka nyt ovat isoja sijoituksia tehneet ja käyttävät nimenomaan nestekaasua, niin näkisin, että tässä mentäisiin nimenomaan siihen suuntaan, mihin pitäisi pyrkiä. Kiitän lakialoitteesta ja kannatan tätä erittäin voimakkaasti. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Sankelo, olkaa hyvä.

14.52 Janne Sankelo kok: Arvoisa puhemies! Kiitän tästä hyvästä keskustelusta. Vaikuttaa siltä, että lakialoite saa kannatusta hallituksen ja opposition piiristä.

Sen verran toteaisin edustaja Kivirannalle, kun tuossa puheenvuorossa nyt oli hieman happamia pihlajanmarjoja mukana, että keskeisen tärkeää on nyt kuitenkin se, että tämä asia saadaan kuntoon. Nykyiselläkin hallituksella on tässä ollut kolme vuotta aikaa tämän asian kanssa touhuta, mutta valmista ei ole tullut.

Sellaisen huomion vielä tähän käsittelyyn kertoisin, että viime syksynä alan toimijoitten kanssa olin yhteydessä — minähän tein tästä asiasta aikaisemmin kirjallisen kysymyksen — ja he nimenomaan sanoivat minulle, että odotetaan nyt tämän lakialoitteen osalta vielä hetken aikaa, kun vaikuttaa siltä, että nestekaasu olisi tulossa palautusjärjestelmän piiriin nyt tämän vuoden alusta. Eli viimeksi on kyllä tämä hallitus torpannut tämän hankkeen tuossa loppuvuodesta. Mutta niin kuin sanottu, tärkeintä on nyt viljelijöiden kannalta se, että asia saadaan kuntoon.

Ja kuten edustaja Peltokangas tuossa toi esille, niin tämä kytkeytyy nyt aika laajasti maatalouden kannattavuuskokonaisuuteen. Eri asioilla voimme huolehtia siitä, että ruoantuotanto Suomessa saadaan kannattavaksi, ja tämä on yksi selkeä malli, jolla voidaan mennä tätä tavoitetta kohti.

Kuten todettua, on merkillistä, että tällainen epäkohta on jäänyt tähän energiaveron palautusjärjestelmään. Tämänkin keskustelun perusteella voi nyt sitten todeta, kun hallituspuolueesta tuli vahva tuki, että tämä laitetaan nyt kuntoon ja ensi syksynä, kun tuota viljaa kuivataan, meillä on sitten myös palautusjärjestelmä kunnossa. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till finansutskottet.